

บทบรรณาธิการ

คำถาม สัญญากู้เงินมีเรื่องรวมกันอยู่ ๒ เรื่อง คือ หนังสือสัญญากู้เงินกับบันทึกการชำระหนี้เงินกู้บางส่วน หากมีการลบส่วนที่เป็นบันทึกการชำระหนี้บางส่วนออกเสียจะเป็นความผิดฐานปลอมเอกสารหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๐๕/๒๕๐๘ เมื่อปรากฏว่า สัญญากู้เงินซึ่งเป็นเอกสารสิทธินั้นมีเรื่องที่แท้จริงรวมกันอยู่ ๒ เรื่อง คือ มีหนังสือสัญญากู้เงิน ๑ มีบันทึกการชำระหนี้เงินกู้รายนี้บางส่วน ๑ แต่จำเลยได้ลบบันทึกดังกล่าวออกเสีย เอกสารสิทธินั้นก็จะมีหนังสือสัญญาอันเป็นเอกสารที่แท้จริงเหลืออยู่เพียงเรื่องเดียว การที่จำเลยลบบันทึกนั้นออกก็เพื่อให้โจทก์หรือศาลหลงเชื่อว่าเอกสารสิทธิมีหนังสือสัญญากู้เงินเพียงเรื่องเดียวซึ่งแสดงว่าไม่เคยผ่อนชำระหนี้กันเลย การกระทำเช่นนี้เป็นการตัดทอนหรือแก้ไขด้วยประการใด ๆ ในเอกสารที่แท้จริง เป็นผิดฐานปลอมเอกสารตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๔

คำถาม เจ้าพนักงานพบเห็นการกระทำความผิดแต่กลับไม่ทำการจับกุมแล้วเรียกรับเงินหรือแก้มงจับกุมผู้มีได้กระทำความผิด แล้วเรียกรับเงิน จะมีความผิดฐานใด

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๓๐๙/๒๕๔๑ คืบเกิดเหตุจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานร่วมกันใช้จำเลยที่ ๑ ซึ่งมีใช้เจ้าพนักงานตำรวจให้แสดงตนเป็นเจ้าพนักงานตำรวจ เพื่อเป็นเครื่องมือให้ไปเรียกเก็บเงินจากบรรดาคนขับรถยนต์บรรทุกที่แล่นผ่านไปมา ไม่เลือกว่าคนขับรถนั้นจะได้กระทำความผิดต่อกฎหมายหรือไม่ โดยจำเลยที่ ๑ เข้าไปพูดกับคนขับรถว่า “ตามธรรมเนียม” คนขับรถนั้นแม้มิได้กระทำความผิดก็ต้องจำใจจ่ายเงินให้จำเลยที่ ๑ ด้วยความเกรงกลัวต่ออำนาจในการเป็นเจ้าพนักงานตำรวจ การกระทำของจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ดังกล่าว เป็นการร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบข่มขืนใจเพื่อให้คนขับรถยนต์บรรทุกมอบเงินให้แก่จำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นพวกของจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ แล้ว และหากรถยนต์บรรทุกคันใดมีการกระทำที่เป็นความผิดต่อกฎหมาย ถ้าจำเลยที่ ๑ เรียกเอาเงินจากคนขับรถได้แล้ว จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ก็จะไม่ทำการจับกุม การกระทำของจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ดังกล่าวย่อมเป็นการร่วมกันเรียกและรับเงินจากคนขับรถยนต์บรรทุกสำหรับตนเองโดยมิชอบเพื่อไม่กระทำการในตำแหน่ง คือ ไม่จับกุมตามหน้าที่ อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๙ แต่คืบเกิดเหตุมีการเรียกเก็บเงินหลายครั้งหลายหน จากบรรดาคนขับรถหลาย ๆ คน ดังนี้ เมื่อโจทก์รวมการกระทำเหล่านี้ไว้ในฟ้องข้อเดียวกันโดยถือเป็นการกระทำความผิดเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท คือผิดทั้งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ และ ๑๔๙ จึงต้องบังคับให้เป็นไปตามขอของโจทก์ ซึ่งแต่ละบทมาตรามีโทษเท่ากัน และเมื่อผิดตาม

